

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

A kiadóhivatalban átvéve:	
Egész évre	16 kor.
Negyedévre	4 "
Helyben háshoz hordva:	
Egész évre	20 kor.
Negyedévre	5 "
Vidékre postán szállítva:	
Egész évre	24 kor.
Negyedévre	6 "

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden nap a hétü de
Ezen utáni napok kivételével.Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nagyvárad, Apáczai-utca 3.A szerkesztőség kőszitok riasztására
vagy megőrzésére nem vállalunk.Hirdetések és hirdetések a
kiadóhivatalhoz intézendők.

Egyes szám ára 8 fillér.

NAGYVÁRAD, február 1.

A kulisszák mögül.

— Fővárosi tudósítónktól. —

Budapest, febr. 1.

Szell haragszik Rakovszkyra.

A szerdai hirhedett ülés napján történt este a szabadelvű párti klubban. Szell Kálmán kormányelnök ad audientum verbum czitáltatja maga elé Bornemissza Lajos, Biró Lajos és Baross János képviselőket. Megjelentek és a kormányelnök erre a szentenciára fakad:

— *Nem vonom kétségbe azt a jogotokat, hogy tetszéseket vagy nem tetszéseket kifejezzétek. De tehetétek volna ezt Vázsonyi beszéde alatt. Zokon esett, hogy Rakovszkynek helyeseltetek, annak a Rakovszkynek, a ki engem olyan mélyen megbántott.*

A rektor a miniszternél.

Másnap, csütörtökön reggel Wlassics Gyula közoktatásügyi miniszter Vécsey Tamás drt., a tudományegyetem tudós rektorát hívatta magához. Vécsey a Házban kereste föl a kultuszminisztert. A miniszteri szobánál ácsorgó szolgát arra utasította, jelentse be a miniszternél.

— Kit jelentsek be? kérdezi tőle a szolga.

— Csak annyit mondjon, a rektor van itt, — válaszolja Vécsey.

A szolga bemegy, kijön, bebocsátja Vécseyt és megjegyzi:

— Ez aztán a demokrata, a Wlassics kegyelmes ur. Még a kántortanítókat is olyan szívesen fogadja, akár a méltóságos urakat.

Az ifjuság nagy része tanul és dolgozik.

És a mig odakünn a folyosón lesvelesik, hogy az utca mikor mozdul meg, azaz Vázsonyi Vilmost várják, azalatt odabenn a miniszterszobában Wlassics garanciákat kér Vécsey rektortól, hogy az egyetemi ifjuság tartózkodni fog a tüntetéstől. Vécsey meg is igéri, hogy megátolja a tüntetést, nyomban haza megy az egyetemre és kibocsátja: *»Az egyetemi ifjuság nagy része tanul és dolgozik«* kezdetű legujabb rektori-bullát, a melyben apróra elmondja, a mi külöm-

ben a fegyelmi szabályzatban is benne van, hogy az egyetemi ifjunak tüntetnie tilos. Es ezzel, miután a bullát a fekete táblára kitűzeti, azt véli az udvari tanácsos rektor, hogy meg vannak a garanciák arra, hogy most már az egyetemi ifjuság kisebb része is neki fekszik a tanulásnak és abba hagyja a tüntetést.

Lindner és Bem apó hadnagya.

A zöldszászok tehát ismét fölvonultak. A vezérüket, Lindner urat azonban elpaskolták és az egész raj meghunyászkodva vonult vissza. Nem az első eset ez és talán nem is az utolsó.

Piskinél is megesett, a szabadságharcban, hogy Bem apó az osztrákokkal küzdő zászokat is hatalmasan elpaskolta. Többek között egy zöldszász származásu fiatal hadnagyocská is fogságba esett az ugynevezett Löwen- (oroszlán)-batallionból.

Az oroszlanfit a vezér elé vezették és ime mi történik, hangos zokogásra fakad.

Bem váltig csitítja, a hadnagynak azonban egyre peregnek a könyei. Végre aztán kiadja a parancsot, engedjék szabadjára ezt a gyereket és nyomban utnak is bocsájtja. Előbb azonban tört némséggel ezeket mondotta neki:

— *Nem sirni, hadnagyocská. Nincs baj. Menj mamához és megmondani neki, Bem is három napok multán ott lenni.*

És a zász hadfi rohanva távozott. Odahaza persze eldicsekedett, hogy ő így meg úgy megmutatta a magyaroknak. A dicsőség persze csak három napig tartott, mert Bem ekkor csakugyan rajtuk ütött és volt megint szaladás, rohanás.

A pozsonyi főhercegi nász.

Pozsonyban nászra készül Frigyes királyi hercegnek a családja. És akképen tervezték, hogy Salm Salm herceg Pozsonyban kél egybe Izabella királyi hercegnővel. Ezt a tervet azonban elejtették.

Frigyes királyi herceg ugyanis keresztülvihetőnek vette, hogy a polgári esketést ezzel az alkalommal mellőzzék. Meg is tette ez iránt a lépéseket, de eredmény nélkül.

A királyi herceg erre elejtette a pozsonyi esküvő tervét és így a polgári

házasságkötés kikerülése miatt az ifju pár Bécsben kél majd egybe.

Szell és Barabás.

A horvát regnikoláris bizottság képviselő-tagjait szombaton választotta meg a Ház. Ezt a választást egy levélváltás és egy ötletes apróság előzte meg, mely Szell Kálmán és Barabás Béla között történt.

A bizottságnak eddig nyolcz képviselő-tagja volt s Kossuth Ferencz, a ki megkérte Barabás Bélát, a párt alelnökét, csinálja ki Szell Kálmánnal, hogy a meg sokasodott függetlenségi párthól ne egy, hanem a párt határozata szerint két tagot válaszszanak a bizottságba, őt és Barta Ödönt. Barabás Béla beszélt is Szell Kálmánnal, de a miniszterelnök megtagadta kérését s Barabás ezt azonnal tudatta Kossuthal.

A visszautasítás rosszul esett Kossuth Ferencznek. Levelet irt Barabásnak, nem hitte volna, hogy Szell Kálmán ilyen ridegen bánik el a párt indokolt kívánságával, holott bizony fel lehetett volna inkább tizre emelni a képviselő-tagok számát, de ha már így van, akkor ő visszavonul és jelentse be Barta Ödönt. Barabás a levelet minden kommentár nélkül megmutatta Szell Kálmánnak, a ki gondolkodóba esett és még azon az ülésen indítványt tett, hogy tiz képviselőt válaszszanak a bizottságba, kettőt a függetlenségiékből.

A Ház el is fogadta az indítványt.

Szünet alatt Barabás Béla Szell Kálmánhoz ment s megköszönte, hogy Kossuth kívánságát teljesítette.

Szell Kálmán szeliden, humorral felelt:

— *Látjátok, milyen jó vagyok én hozzátok, és ti mégis bele kiabáltok a beszédembe...*

A közoktatásügyi bizottság ülése.

A képviselőház közoktatásügyi bizottsága tegnap délben 1 órakor Berzeviczy Albert elnöklete alatt ülést tartott, melyen a kormányt Wlassics Gyula vallás- és közoktatásügyi miniszter képviselte. A bizottság a miniszternek a tanítói nyugdíjalapra és az országos nyugdíjalapra vonatkozó két jelentésének előadójává egyhangulag Szóts Pál bizottsági jegyzőt választotta meg.

Természetes

magyar hegyi borok!

fehér siller és vörös kitünő minőség, literje 28, 30,

32, 40, 44 és 50 kr.

100 liter 18, 20, 22 forint.

Mertz Nándor

csemege- és borkereskedőnél,

Nagyvárad, Nagy-Körözs-utca,

Mertz-ház.

16-4-10. Telefon 134. szám.

Legnagyobb raktár

kitünő idei karczos
uj és ó borokban.

Első és legrégebb biharmegyei

gyümölcs kiviteli üzlet.

Panszlavizmusról vádolt polgármester.

Szabadka város törvényhatósági bizottságának tegnapi közgyűlésén nagy izgatottságot keltett Lipozenecics Lázár és társai indítványa, a melyben Mamusics Lázár polgármestert Mamusics Félix ügyvédnek néhány nappal ezelőtt kiadott röpirata kapcsán panszlavizmussal és a magyarság ellen való izgatással vádolták s ez alapon ellene a fegyelmi eljárás megindítását indítványozták. A polgármester keményen kikelt az ellenzék vádjá ellen és hazugnak jelentette ki azt, aki neki azokat a kifejezéseket imputálja, a melyeknek alapján az indítványozók a fegyelmi vizsgálat elrendelését kéri. Beszéde mély hatást tett a közgyűlés tagjaira, úgy hogy az indítványt 169 szavazattal 58 ellenében elvetették. Az eredmény kihirdetését a törvényhatósági bizottsági tagok többsége lelkes éljenzéssel és tapsal fogadta. A közgyűlésből kifolyólag Jakobcsics Gyula gazdasági tanácsnok ellen megindították a fegyelmi eljárást.

ORSZAGGYÜLES.

A képviselőház ülése.

Budapest, febr. 1.

Aluszkony ülése volt ma a képviselőháznak.

Az egyszer szakadó, máskor szállongó hó betakarta az ülésterem tetejét és a félhomályban választásokat ejtettek meg és apró törvényjavaslatokat tárgyaltak.

Megválasztották a horvát regnikoláris bizottság magyar tagjait, valamint egyéb bizottságok tagjait.

Ma Vázsonyi Vilmos is megjelent a Házban, anélkül, hogy valami demonstráció történt volna. Előbb a folyosón időzött, aztán bement a terembe és a balközépen, közvetlenül a néppártiak mellett foglalt helyet. Ott van ugyanis az ő kijelölt és névvel ellátott helye, csak hogy eddig inkább a szélsőbalon ült. Innen is mondotta el beszédeit. Most a neki kijelölt helyet foglalta el és egy padba került Szüllő Gézával, akivel ismert konfliktusa volt.

*

Gróf Apponyi Albert elnök megnyitja az ülést.

A múlt ülés jegyzőkönyvének hitelesítése után több kisebb jelentés tétetett.

Ezután megválasztották a Horvát-Szlavonországokkal kötendő pénzügyi egyezmény előkészítésére kiküldött országos bizottságot.

A bizottság képviselő tagjai lettek: Andrássy Gyula, Barta Odón, Berzeviczy Albert, Falk Miksa, Horánszky Nándor, Kossuth Ferencz, Láng Lajos, Neményi Ambrus, Tisza Kálmán, Zichy János gróf.

Majd következett a jegyzők választása, megválasztották Dedovits Györgyöt és Szóts Pált.

Ezülán az egyes bizottságokban hiányzó tagokul választották meg:

Az V-ik bíráló bizottságba: Kubinyi Géza; a függő államadósságokat ellenőrző bizottságba rendes tagnak: Angyal József, póttagnak: Adamovics Béla és Zsámbokréthy Emil; a gazdasági bizottságba: Lázár Arpád; az igazságügyi bizottságba: Györy Elek és Tommasics Miklós; a kérvényi bizottságba: Nedeljkovich Tivadar; a közgazdasági bizottságba: Dedovich György; a közlekedésügyi bizottságba: Kovacevics István; a közoktatásügyi bizottságba: Werner Gyula; a mentelmi bizottságba: Popovics Vazul István; a naplóbiráló bizottságba: Giricsek Flórián; az összeférhetlenségi bizottságba: gróf Pejacevics Tivadar; a pénzügyi bizottságba: Josipovich Géza és Schmiedt József; a számvizsgáló bizottságba: Adamovics Géza; a védérisz bizottságba: Domahidy Elemér és Josipovich Géza; a vízügyi bizottságba: Kovacevics István; a zárszámadás vizsgáló bizottságba: Popovics Vazul István; a dícsőült Erzsébet királyné emlék-szobor bizottságba: Dedovich György.

A krajovai alkonzulátusnak teljes birói hatáskörrel történt felruházásáról Kabár Endre előadó jelentést tett.

Tudomásul vették.

A Nagy Britannia és Irkon egyesült királysággal 1873. évi december hó 3-án a kölcsönös büntetlenség kölcsönös kiadása iránt kötött államszerződés XI. cikkének módosításáról szóló javaslatot Issekutz Győző ajánlotta elfogadásra.

Molnár Jenő szerint az igazságügy nem közönség, ezt a szerződést tehát nem kötheti meg Nagy-Britanniával Ausztria-Magyarország, csak Magyarország.

Flósz Sándor igazságügyminiszter az eddigi precedensre hivatkozik.

A ház a javaslatot elfogadja.

A román királysággal a büntetlenség kölcsönös kiadása iránt kötendő szerződés tárgyalásánál hosszabb szakszerű vita indult meg.

Issekutz Győző elfogadásra ajánlja a javaslatot.

Molnár Jenő, Madarász József, Simonyi-Semadam Sándor, Visontai Soma és Flósz Sándor igazságügyminiszter felszólalása után a javaslatot elfogadták.

Öt perc szünet.

Szünet után

Hegedüs miniszter felelt Solymossynak a vigéclörvény tárgyában tett interpellációjára. Kijelenti, hogy a törvény szigorításának szükségességét meg fogja fontolni.

A margittai tárgyalás.

— Saját tudósítónk telefonjelentése. —

Margitta, 1902. febr. 1.

A margittai mandátum vizsgálatának során ma feltűnést keltő esemény történt: Orley Kálmán óvást emelt a kiküldött biró eljárása ellen, aki szerinte a törvényt és a Kuria végzésével ellentétesen vezeti a vizsgálatot. Egyébként ma is folytatták a tanukihallgatást, melyet holnap is folytatnak.

Rejtelmes pénzeslevelek.

Először kihallgatták Papicz János Vedres-Abrány községi birót, aki szószerint a következőket vallotta:

— Nekem arról, hogy Rigó Gyula a választás, vagy a választást megelőző reggeli órákban a vedresábrányi választóknak — különösen pedig Hurka Lőrincznek és Nemes Andrásnak tiz-tiz koronát adott volna, abból a czélból, hogy Orleyre szavazzanak, egyáltalában nincs tudomásom. A választás napján reggel a korcsma előtt találtam Horgos Gusztávot, a ki egyenletlenséget és zavart idézett elő az ott levők között. Mivel nem akartam, hogy közbelépésem által a zavar még növekedjék és a kedélyek még jobban felkorbácsoltsanak, mit sem szóltam, hanem majd én is befogok és elindulok a választásra. Onnan jövet mindjárt találkoztunk Bertók István margittai lakossal, a ki Szt-Lázár község felől jött és a ki midőn engem meglátott: *hunczut biró* és egyéb becsmérlő szavakkal illetett. Majd Baranyi Gábor községi jegyzővel találkozáva, ott termett Bertók is és indulatosan a következő szavakat kiáltotta: *Kuss jegyző, Kuss biró! Kuss főszolgabiró!*

Mindezeket megelőzőleg a korcsma előtti téren saját fülem hallatára mondta Bertók István Nemes Andrásnak, hogy tartson az ő pártjakkal — t. i. a negyvennyolcasokkal — és ezéért Nemesnek 5 forintot ígért. *Pénzt azonban nem láttam.* Nemes azonban Bertók aján-

A „TISZANTUL“ TÁRCZAJA.

D a c z.

Az ábrándos fiu, meg az engedelmesszívű kislány meséjét kegyed nem tudja Édes. Majd én elmondom.

E fiatal lelkek nagyon szerették egymást. Egymástól igen messzire estek azonban. A fiu a világnak egyik, a leány meg a másik végén lakott. A távolság nagyon meggyötörte vergődő szívüket és úgy találták egyszer, hogy már nem bírják ki tovább az egyedüllétet. És elindultak a két ellenkező sarkáról a világnak, hogy egymás karjába érjenek valahol.

A vágy, a szerelem volt a vezetőjük s így aztán egyszer, nagysokára találkoztak is végre. De im, mikor már csak egy-két lépésnyire voltak, egymástól hirtelen megnyitott közöttük a föld és mélység tátongott előttük. A szerelmes szívek Istene azonban hidat emelt nyomban a mélység fölé, amelyen könnyű vala az átkelés.

A fiúnak azonban ekkor, amint ott állott a mélység innesső partján, különös szeszélye támadt. Az jutott eszébe, hogy ő hiszen férfi volna tulajdonképpen, akit tekintély illeti és engedelmesség. Így hát maradt a helyén mozdulatlanul, úgy hiya magához a leányt. És a

szófogadó kislánynak tetszett ez a nyugalom, imponált ez a komolyság. Öröme szaladt át a hidon a fiuhoz, aki most nyomban kiesett szerepéből és boldogan ölelte sóvárgó szívére. Aztán, mikor egy kissé betelt a nézésével, tarka réti virágokból koszorút fonván, oda tüzte a hullámcs, szőke hajába.

A bohó mese eddig nagyon.

*

Az ügyvéd ur, akit Galambos Bétának hívtak, kíváncsian sietett hazafelé. A lélekzete is elakadt, ahogy irodájába lépett, a szemé is megredült, mikor az asztalára pillantott. A déli posta bevert ott, a peres akták között nagy halomban, melyből az ügyvéd idegesen, türelmetlenül dobta félre az újságokat, a hivatalos leveleket, míg aztán végre nem maradt az egézből semmi.

Galambos csüggedten könyökölt asztalára. Egy levelet keresett a nagy postában; kicsit, illatosat, amilyenben a közelmúltban minden második nap része vala, de most hat napja késik már.

Tudni kell ugyanis, hogy Galambos, az ügyvéd, úgy félig-meddig jegyben járt. Az a bizonyos karika ugyan nem simult még az ujjára, de hiszen a jeggyűrű fénye amugy is csak halvány lángja, kisugárzása lett volna a tűznek, a mi egy kis lány szeméből a szívébe

hullott. Bátor ez a gyűrű sem késelt volna sokáig.

De ekkor valami történt.

A kis Máthé Magda, akinek Galambos immár be akarta kötni a fejét, egyszer tánczba készült. A véghely-vidéki jótékony négyelet hangversenyével, világpostával s ezek hegyébe még tombolával is egybekötött jelmezbájlára. A farsang ugyanis hosszúra nyulott és Magda úgy gondolta, neki is jól esik, ha most — lánykorában utoljára — kedvére kitánczolhatja magát.

Am Magduska szelid volt és engedelmesszívű, mint ama mesebeli kislány és fölötte Galambos fiskális ur máris zsarnoki módon uralkodott. Magda így minden lépéséhez kikérte a véleményét. E bálhoz is, meghíván egyuttal őt is a fővárosból, hogy együtt mulassanak.

A szeszélyes Galambosban azonban féltékenységet ébresztett a meghívó. Keményen válaszolt rá, haragosan, szinte parancsolólag.

— Semmi szin alatt se menjen el. Nem engedi meg.

Igy. Valami olyasfélét is emlegetett, hogy Magda nyilván ráunt, azért keresi annyira a szórakozást, a mulatságot.

A szelid, türelmes Máthé Magdát végig sértette e levél. Engedelmes szíve fellázadt, a düh és keserűség könyeket csalt ki a szeméből.

— Hiszen ő szófogadott mindaddig, Béla

latát nem fogadta el és velünk jött és szavazott is.

A bíró kérdésére előadja a tanu, hogy Erdélyi Lajos vedresábrányi másod bíró mondotta neki, hogy a választás előtti éjjelen egy 48-as párti ember — a kinek nevére azonban már nem emlékszik — még ágyban volt, mikor Erdélyi fölkereste és három levélborítékot adott át neki. Ezek Er-Fancsikára, Apátkeresztúrra és Vedres-Abrányba voltak czimezve. Az illető 48-as párti ember az előbbi két borítékot — a melyben bizonyos összeg volt — magával vitte. Ellenben az Vedres-Abrányba szólót — a mi Erdélyi Lajosnak volt czimezve, Erdélyi Lajosnak adta át. Megmondta Erdélyi ugyanakkor azt is nekem, hogy mennyi volt a levélben. Erdélyi azonban a pénzt nem fogadta el, hanem az embernek visszaadta s így ez mind a három levéllel eltávozott.

Ezeket a tényeket elmondotta Erdélyi Margittán Winkler Lajos dr., Bónyi Adorján kir. közjegyző és az én jelenlétemben is. A bíró kérdésére előadja, hogy semmi tudomása nincs arról, hogy a választóknak akár a kormány-párt, akár a negyvennyolczas párt részéről pálínkát vagy italt fizetek volna. Pénzt a szavazatokért senki sem adott a választóknak. A választás előtt a lakosok — és pedig a választók többsége — arra való tekintettel, hogy a szavazás olyan időre esett, midőn a legszorgosabb mezei munka folyt, arra kért föl engem, hogy jöjjek be Winkler Lajos ügyvéd urhoz és kérjék meg, hogy legalább annyit adjon, hogy a fuvardíjakon kívül a választók élelmezése a választás napján fedezve legyen. En a választók kívánságára bementem a választás előtt a nevezett ügyvédhez, aki nekem egy bizonyos összeget adott át. Ebből a fuvarosoknak fuvardíj fejében hat koronát adtam. Ezenkívül egy fuvarosoknak, mint a választóknak két-két koronát adtam a végből, hogy ebből a pénzből a választás napján élelmezzék magukat. Soha egyetlen egyszer sem mondtam senkinek sem, hogy Orleyre, vagy a 48-as jelöltre szavazzon.

Aigner Adolf a kérvényezők képviselője itt azt a kérdést kívánta föltétetni, hogy hány fuvardíjat fizetett ki a községi bíró. Plopu táblai bíró Aignernek ezt a kérését elutasította.

Erre Aigner Adolf azt a kérdést tette föl, hogy hol és mikor adta a tanu a fuvarosoknak az említett hat és két koronát?

A kérdés feltételét a bíróság elrendelte. Erre a tanu a következő vallomást tette:

— A jelzett összegeket kivétel nélkül Vedresábrányban adtam át az embereknek, attól az időponttól, amidőn Winkler ügyvédtől hazaérkeztem. Addig míg a választás reggelén

Margittára indultunk. Némelyiknek az utcán adta, másoknak a tanu udvarában, volt olyan is, a kinek akkor adta amikor a templomba ment. Olyan is volt, a kinek a választás reggelén elinduláskor adtam. Megjegyzem még, hogy a választás napja előtt két nappal járt be Winklerhez a pénz dolgában s vitte haza a pénzt, amit mintegy huszonöt választónak osztott szét.

Aigner Adolf hivatkozással a választási törvényre, a tanu megesketésének mellőzését, egyúttal a bűnvádi perrendtartás értelmében a hozandó végzést indokolni kéri.

Orley Kálmán és Winkler Lajos dr. az indítványt mint alaptalant figyelmen kívül hagyni kéri.

A bíró a tanu megesketését elrendelte.

Orley Kálmán óvása.

Orley Kálmán az egyik tanu kihallgatása után óvást emelt Plopu György dr. kir. táblabíró hivatalos eljárása ellen, amit a következő beszédben adott elő:

— Minthogy az eddigi eljárás arról győzött meg, hogy a vonatkozó törvény rendelkezéseit, a nagyméltóságú Kuria végzését nézetem szerint kiküldött bíró tévesen értelmezi és épen ezen téves értelmezés következtében a vizsgálatot oly módon vezeti, illetve terjeszti ki, hogy már eddig is történt, hogy a nagyméltóságú Kuria végzésében megállapított tények megvizsgálásánál és felderítésénél tovább menve, újabb tények kinyomozását és felderítését tette vizsgálat tárgyává, kénytelen vagyok ezen kiterjesztés és a vizsgálatnak újabb tények kinyomozására irányítása ellen óvást emelni, mert ez kuriai bíraskodásról szóló 1899. évi 15-ik törvényczikk 23., 70., 79., 102. és 117. §§-val és a nagyméltóságú Kuria végzésével ellentéves, a kérvényezők azon kérelmét, hogy vizsgálat utján nyomoztassék ki, hogy melyik szavazó mit kapott, továbbá a Kuria előtti tárgyalás alkalmával ugyancsak a kérvényezők által előterjesztett azon kérelme, hogy az ott bemutatott jegyzőkönyvben megnevezett 294 választó hallgattassék ki arra nézve, hogy kaptak-e és mit, a magyar királyi Kuria nem teljesítette és a vizsgálatot csak is az eredeti kérvényhez mellékelt nyilatkozatokban előadott konkrét tényekre rendelte el, az újabb tények vizsgálatát pedig mellőzte, mert a törvény értelmében újabb tények nem hozhatók fel és nem tehető vizsgálat tárgyává.

Nem azért emelem ezen óvásomat, mint

ha a vizsgálat eredményétől tartanék, mert tudtommal, hozzájárulással és beleegyezéssel, avagy megbízásomból senkinek sem pálínka, sem pénz, sem bármi egyéb vagyoni előny nem adatott, hanem emelem ezen óvásomat csakis azért, mert a hivatalból való nyomozás, amiként irányt kezd venni, ellenkezik a Kuria által elfoglalt elvi állásponttal és ellenkezik magával a törvény rendelkezéseivel is.

Az óvást a mandátumot védő ügyvéd Winkler Lajos dr. is magáévá tette.

A beteg tanu.

Lázár János lüki lakos tanu lázasan, betegesen lép a bírák elé.

— Nem tanított-e ki valaki a vallomására?

— Bizony Feldmészter Ferencz arra tanított, hogy a bíróság előtt azt valjajam, hogy 2 koronát adott fuvarra, éteire, itaira. De én majd csak az igazat fogom mondani. (Mozgás.)

Feldmészter nejétől kapott 6 koronát s azt mondta azért adta, hogy Orley Kálmánra szavazzak. Minthogy 4 koronával adósa volt Feldmészternek, azt mondta nejenek: ne is adja meg a 4 koronát, számítsa be az adósságba.

Mikor a vallomását jegyzőkönyvbe vették, instanciájával járult a bíróság elé.

— Könyörgöm nem a tiszta igazat mondtam. Rosszul voltam, azért vallottam így. Feldmészternek nem mondtam nekem semit, hanem a férje mondta, hogy 6 koronát kapok ha a jobbpártal szavazok.

Orley Kálmán képviselő a feltett kérdés kapcsán azt a kérdést kéri a tanuhoz intézni, állított-e ki bármikor is valami nyilatkozatot arra, hogy minden lüki választó aki Orleyre szavazott 10 koronát kapott! (Az ügyiratoknál egy nyilatkozat van, melyet a tanu aláírt.)

Lázár János tanu kijelenti, hogy ilyen tartalmu nyilatkozatot sohasem írt alá s ha van ilyen, hamisnak jelenti ki s erre kész megesküdni.

Kitanított tanuk.

Voszka Demeter lüki lakos tanu azt valja, hogy Feldmészter 6 koronával kínálta meg, hogy Orleyre szavazzon, de visszautasította és Szathmárra szavazott: Nem tudja, hogy valaki pénzt kapott volna a voksáért.

Aigner Adolf, mivel két Voszka Demeter van Lükön, kérte a tanu jelen levő alteregójának kihallgatását, amit a bíró elrendelt.

Voszka Demeter II. Az általános kérdéseknél feltette a bíró a kérdést: van-e haszna vagy kára, ha a választást megsemmisítik?

kedvéért békével türt el mindent, hanem ezt már még sem bírta el szó nélkül. A mi sok, az sok. Mert elvégre a türelemnek, az engedelmességnek, s megalázkodásnak is van határa.

Mialatt így tündött, töprengött, egészen kikelt magából. Gömbölyű fehér kezét ökölbe szorította! Dacosan szegte hátra a fejét és könyes szemekkel mondotta:

— Azért is elmegyek! . . .

Igy esett aztán, hogy Galambos nemsokára keseredett szívvél olvasta a »Véghely és Környéke« című társadalmi, közgazdasági és szépirodalmi hetilapban, hogy a nőgyelet bálján többek közt Máthé Magduska (»rókokó-jelmez, krém-gáz, fehér csipke, szalag-disz«) keltett általános feltűnést.

A fiskális ur ezek olvasása után ugyancsak bosszusan csapta le az újságot. Egész kihozta a sodrából.

— Hallatlan! Magduska eddig még sohasem mert ellenszegülni az ő akaratának. S most ime! . . . Még hozzá hat napja már, hogy egy betűt sem ír. Már ez mégsem járja. No, de nem is hagyja annyiban. Majd megfizet érte ő is. Csak írjon már egyszer, majd megfelel neki!

Hanem hát Magda nem írt. Neki is az járt egyre az eszében, hogy így, úgy, majd megmutatja Bélának, ki ő. Az sértette meg, az is kövesse meg.

Igy hát itt is, ott is várták a levelet, a békesség irását, — és hiába várták mindketten. Galambos csak ekkor vette észre, honnan indult el a felhő, amely borot vont egükre. Belátta most már, hogy első sorban ő a hibás. De azt is tudta, hogy eddig bálvány volt a lány szemében. S ezért nem is akart előtte meghajolni semmi áron. Ugy gondolta a bálvány porba hullhat ugyan, de porban nem csuszhatik soha.

És, amikor ez a neki tetszetős külsejű gondolat megfogamzott agyában, akkor már nem szomorkodott többé. Önhittség, dacz szállott a szívébe s ezek hallgatást parancsoltak az értelemelek, a szerelemnek, mely a kibékülést sürgette.

— Vagy a makacs fejét alázza meg az a lány, vagy a szívét vérzi meg. Tegyen, ahogy jónak látja. Majd ő is úgy tesz, ahogy neki tetszik. Es, ha éppen nincsen másként, hát: fel is ut, le is ut. Gombház! . . .

Elkeseredésében, elbizakodottságában így gondolkodott most már. Dacosan, durván. Es Magda? Bár gyöngédebb formában, de bizonynyal ilyesfélét gondolt ő is.

Egy hónap mult el így. Hirt sem hallottak egymásról ezalatt. Beteges fásultság, közöny vett erőt rajtuk és lassankint bele is törődtek az elválás gondolatába. Ugy, ahogy megbarátkoztak vele . . .

Ekkor történt aztán, hogy Galambos Bélának valami ügyes-bajos, hivatalos dolga akadt Véghelyen. A járásbírósnágnál, adóhivatalban, meg a városházán. Erre is, arra is. Így aztán akarva, nem akarva végigjárta megint az ismerős utcákat. És im ez utcákon mindentűnne felé integetett, incselkedett szívével a mult. A letűnt szép idők, az elröppent boldog órák emléke.

Mikor pedig ügyei végeztével a pályaház felé iparkodott, az utcából ottan Magduska jött. Kedvesen, szapora léptekkel. És ekkor találkozottan. Ahogy a novellákban gyakorta olvassa kegyed.

A szemükben újra kigyuladt, fellobbant a régi láng s ajkuk mintha mosolyra rándult volna. Összenéztek és látszott, mindegyik a másikra vár, hogy közeledjék és szóljon. De éppen mert a másiktól várta, nem tette meg egyik sem. Büszkén haladtak el egymás mellett, miközben vágyakozó, szerelmes szívük a fájdalomtól csaknem meghasadt. És megsemmisítten botorkált mindegyik a maga útján, mikor látta, hiába várja, hogy a másik talán mégis csak meggondolja magát, talán mégis csak visszafordul. Lassan, kongva veszett el lépteik zaja, mint a göröngy, a mely a kopor sóra hull.

A szemük még egyszer fellángolt, a szívük még egyszer feldobban és kérte őket: bocsásátok meg egymásnak, béküljétek össze, hiszen

— Hát bizony hasznom volna, mert akkor kevesebb lenne az adó. (Elénk derűltség.)

Aigner: (A tanuhoz) Hány választót fuvarozott?

A bíró: A kérdés feltevését nem engedem meg.

Orley Kálmán: Mi előtt a czédulát kapta, milyen párthoz tartozott?

A bíró: Nem engedte meg, hogy a tanu a kérdésre feleljen.

Pifis Demeter: volt a következő tanu:

— Kitanították-e mint mondjon? — kérdi a bíró.

— Feldmészert kitanított, hogy azt valljam, a 2 pengőt fuvardíjra adta, de én a törvény előtt a valóságat fogom vallani.

Ezután elmondta, hogy mincs tudomása róla, mikép valaki pénzt kapott volna a szavazatáért, Feldmészert 6 koronát adott, hogy Orleyre adja a szavazatát s ezt meg is tette.

Ezután még **Hajdu Gábor, Ternován Demeter** és **Feldmészert** Ferencz lüki bérlőt hallgatták ki, aki határozottan tagadta, hogy Lázárnak és Voszkának 10—10 koronát adott, hogy Orleyre szavazzanak. A valódi tényállás az, hogy ugynevezett ellátási czédulákat adott az embereknek. E czédulák arravalók voltak, hogy a választás napján az illetőknek ellátásuk legyen Margittán. Azonban az emberek visszaadták a czédulát, nem akartak ácsorogni a koresmában s ezért kérésükre beváltottam a jegyeket, anélkül, hogy erre bárki utasított volna. A pénzt mintegy 40—50 forintot **Winkler Lajos pártelnöktől** kapta. Azok a tanuk tévednek, a kik azt állítják, hogy a pénzt oly feltétel alatt adta, hogy Orleyre szavazzanak.

A tanut erre megeskették, mire a bíró a tárgyalást berekesztette.

Tibád Antal meghalt.

Tibád Antal, kit néhány nappal ezelőtt szélhűdés ért, tegnap reggel a Császár-fürdőben meghalt. Tibád a volt nemzeti pártnak egyik legtekintélyesebb tagja volt és a míg a Háznak is tagja volt, ott is mindig meg volt az egyéni súlya. Az utolsó években távol állott a politikától és mint **közigazgatási bíró** működött. A következőkben adjuk életrajzát:

Tibád Antal, politikus, született **Kadicsfalván** (Udvarhelyi) 1843., jómódu, nemes lófőszékely szülőktől. Az udvarhelyi, azután a marosvásárhelyi iskolákban tanult oly sikerrel, hogy tanulótársai közt mindig az első volt; kintartással s becsvágygyal teljes fiatal ember, kit atyja czélszerűnek tartott a budapesti egyetemre küldeni; onnét visszakerülve, ügyvédsegéd

még mindig szeretitek egymást. De a kemény, daczos fejük gögösen felelte vissza: azért se!

A mesén, e történet folyamán, im látja Edes, változás eseti.

A fiu, a hetyke, elbizakodott legényke ugy parancsolt rá a lányra, hogy jöjjön át a hidon. A leány, a szelid, szótfogadó kis teremtes feingerült a parancsra. Pedig a szép szóra de örömet hajlott volna!

Hanem így?

— Annyi neki ide, mint nekem oda! Mondta duzzogva és nem ment.

Daczosan, haragosan néztek egymással farkasszemet jó ideig. Hanem azért nem mozdult volna egyik is. Nem bizony... A hid pedig eközben egyszer csak — leszakadt. Ott tátongott közöttük újra a mélység és most már nem léphetett át rajta egyikük sem. Pedig most már szívesen ráléptek volna a hidra mindkettőn... késő volt már...

Hanem a mesének azért most is, itt is koszoru lett a vége. Ezt ugyan nem réti virágokból fonták, de mirtusból és nem is az kötötte a lány fejére, akiről álmodozott. Nem az ábrándos, daczos fiu, — valaki más...

Máthé Magda neve nemsokára ott szerepelt megint a véghelyi lapban. Eljegyezte valaki.

Helvey Lajos.

lett Udvarhelyen s csakhamar keresetté tett egy elhanyagolt irodát. Vármegyéje 1867. alügyész, 1868-ban főjegyző, 1869-ben alkirálybíróvá választotta. Ugyancsak 1872-ben nevezték ki, az új szervezés idején, királyi törvényszéki bírónak is, de ő királybíró maradt s 1873-ban a kolerajárvány alkalmával kifejtett buzgalmaért legfelsőbb elismerésben részesült. A községi s vármegyei közigazgatás újjászervezése, szolgálati szabályzat kidolgozása s keresztülvitele az ő érdeme volt s első jele ebbeli hivatottságának. 1873-ban országgyűlési képviselővé választott s azóta állandó tagja a háznak, melynek 1881—89-ben jegyzője is volt. Tevékeny részt vett az 1880-iki **közigazgatási** enquete-ben, a mint ugyan e bizottság előadója több ide vonatkozó törvényjavaslatot képviselt a ház előtt. Tisza Kálmán kormányelnöksége s gróf Teleki Géza belügyminiszter alatt **államtitkár** volt s ezzel együtt ő dolgozta ki az első **közigazgatási reformjavaslatokat**. Gróf Telekivel együtt elhagyván állását, gróf Szapáry Gyula belügyminiszter által a **közigazgatási bíróságról** szóló törvényjavaslat tervezésével bízották meg. Az **egyházpolitikai törvényjavaslatok** szövegére kerülésével a szabadelvű pártból, melyhez eddig tartozott, kilépett (1894. jan. 10.), heves ellenzéki magatartást fejtett ki, majd a nemzeti párthoz csatlakozott s mint ilyen 1896-ban újra megválasztott, de már a ciklus folyamata alatt kinevezték a **közigazgatási bírósághoz**, hol azóta egészen betegsége bekövetkeztéig mint rendes bíró működött.

Tibád Antal két esztendeje lakott a Császár-fürdő nagyszállodájában, a melynek első emeletén kétszobás lakást bérelt. A szálló vendéglőjében étkezett is és soha semmi baja nem volt. A különben is kövér embernek hatalmas étvágya volt és szerdán még igen jóízűen megvacsorázott. Étkezés után korán tért nyugalomra. Reggel hat óra felé bement hozzá a fürdőszolga, hogy befűtsön a kályhába. Tehát akkor már eszméletlenül feküdt ágyában és mélyet sóhaj ott, de szólni nem tudott. A szolga jelentésére besietett hozzá dr. Discher fürdőorvos és csakhamar megállapította, hogy Tibád jobboldali szélhűdés érte. A beteg ez idő óta szakadatlan orvosi ápolás alatt állott, de állapota, sajnos, nem javult. Tibád nem nyerte vissza eszméletét s tegnap éjszaka egy órakor kisenvedett.

A temetése iránt a Császár-fürdő gondnoksága intézkedett. A ravatalt a fürdő kápolnájában állítják fel s innen temetik el hétfőn délelőtt. A temetésen a közigazgatási bíróság testületileg vesz részt.

Nagyvárad közegészségi állapota 1901. évben.

Páz évtizeddel ezelőtt Nagyváradot közegészségi tekintetből a legrosszabb szinben tüntették fel.

Azóta nagy áldozatokat hozott a város a közegészségügy javítására és szerencsére ma a legjobb egészségügyi viszonyokkal dicsekvő városok közé tartozik.

Az elmúlt év egészségügyi viszonyairól városunk kiváló főorvosa: dr. **Baróthy Akos** nagy gondnal és fáradsággal tanulságos jelentést állított össze, amely feltünteti a város közönségének múlt évi közegészségügyi viszonyait.

Ebből is örvendetesen győződhetünk meg, hogy városunk közegészségügye szakavatott, gondos kezek alatt van s évről-évre kedvezőbbben alakul.

Az érdekes jelentést egész terjedelmében a következőkben adjuk:

Az általános közegészségi állapot 1901-ik évben jó volt, azonban az előző 1900-ik évhez viszonyítva ezzel egyenlőnek minősíthető, a mennyiben ha lényeges javulást nem is, de hanyatlást sem jelezhetek.

Élve született az elmúlt évben 1550 személy, kettővel kevesebb mint 1900-ban, évi százaléka 1000 lakos után számítva kitesz 30.0 százalékat.

Meghalt 1283 egyén, 7-tel több mint az 1900-ik évben, évi százaléka 25.1%. A halálzási arányszám javulása évek óta következetesen tartja magát: az 1891-ik évben 10 évvel ezelőtti volt ez arányszám 35.0%, míg 1901-ben 25.1%, tehát majdnem 100 százalékkal pro mille számítva kevesbedett. Nagyon természetes, hogy még kedvezőbb ez arány, ha az 1283 meghaltak számából levonjuk a különböző kórházakban — idegen illetőségű — elhalt egyének számát 256, ez esetben marad helybeli halálozás 1027 — 20.0 százalékkal pro mille számítva. Egyenes szaporodás volt tehát 267, míg 1900-ban 276.

E statisztikai adatok is bizonyítják, miszerint közegészségi állapotaink ez utolsó 10 év alatt örvendetesen javultak s más hason városokéhoz viszonyítva, ha nem is az első, de bizonyára legrosszabb helyet sem foglaljuk el.

Összehasonlítva néhány vidéki város 1900-ik évi népmozgalmi adataival a következő eredményre jutunk:

Aradon 1900-ban született 1565 = 29.3 százalék, — meghalt 1358 = 25.4 százalék, szaporúság 207.

Kolozsváron 1900-ban született 1608 = 34.8 sz., — meghalt 1335 = 28.9 sz., szaporúság 288.

Temesváron 1900-ban született 1292 = 26.3 sz., — meghalt 1237 = 25.1 sz., szaporúság 55.

Kassán 1900-ban született 1410 = 40.1 sz., — meghalt 1036 = 29.5 százalék, szaporúság 382.

Debreczenben 1900-ban született 2595 = 36.2 sz. — meghalt 1898 = 26.5 sz., szaporúság 697.

Nagyváradon 1900-ban született 1550 = 30.0 sz., — meghalt 1283 = 25.1 sz., szaporúság 267.

Lássuk a halálozás arányát különböző életkor szerint csoportosítva:

0—1 évig elhalt 334, (törvényes 253, törvénytelen 81, az összes halottak 19.7 törvénytelen 6.3 %) összes = 26.0 százalék.

1—5 évig elhalt 135, (törvényes 115, törvénytelen 20 = 8.9 sz. = 1.5 sz.

5—20 évig elhalt 95 = 7.4 sz.

20—30 évig elhalt 108 = 8.4 sz.

30—40 évig elhalt 109 = 8.4 sz.

40—60 évig elhalt 224 = 17.4 sz.

60—80 évig elhalt 236 = 18.4 sz.

80-on felül 42 = 3.2 sz.

Öt éven aluli életkorban elhalt összesen 469 gyermek, vagyis az összes halottak 36.8 %, tíz év előtt 1891-ik évben 0—5 évig elhalt 632, az összes halottak 46.7 %, javulás tehát e téren is 10 egész % pro mille. Összehasonlítva e kimutatást fentebb nevezett városok ezen korbeli halálozásával, következő adatok állanak elő:

1900-ik évben Aradon elhalt ugyanez életkorban 518 = 38.1 százalék.

1900-ik évben Kolozsvárt elhalt ugyanez életkorban 470 = 35.2 sz.

1900-ik évben Temesváron elhalt ugyanez életkorban 444 = 35.8 sz.

1900-ik évben Kassán elhalt ugyanez életkorban 460 = 44.4 sz.

1900-ik évben Debreczenben elhalt ugyanez életkorban 861 = 45.3 sz.

1901-ik évben N.-Váradon elhalt ugyanez életkorban 469 = 36.8 sz.

Városrészenkénti halálozás volt:

I. Ujvárosban 33 az összes meghaltak 25.8 sz. = 1900-ban volt 25.4 sz.

II. Oiasziban 299 az összes meghaltak 23.3 sz. = 1900-ban volt 25.8 sz.

III. Váralja, Velence és Csillagvárosokban 262 az összes meghaltak 20.4 sz. = 1900-ban volt 18.8 sz.

IV. Kórházakban 389 az összes meghaltak 30.4 sz. 1900-ban volt 29.9 sz.

Fertőző betegségek.

A fontosabb fertőző betegségek elleni védekezés az egészségügyi igazgatás egyik

elsőrangú feladata lévén, lássuk e téren is mennyire sikerült — dacára a sok akadálynak — feladatunknak megfelelni.

Az 1901. év folyamán egyetlen egy fertőző betegség sem lépte át azon határt, a melyben túl már járványnak minősítendő. Az év első pár hónapjában a kanyaró — betegség még az 1900-ik évről maradt vissza és jött át hagyományként az 1901-ik évre — megtartotta ugyan járványos jellegét, de március hó 1-én már teljesen megszűnt. Az elmúlt és kiterjedt kanyaró járványnak tudható be, hogy az 1901. év folyamán a hőkurus (népiesen számárhurut) mint utó bántalom nagyobb megbetegedési és halálozási számmal jött elő. Belett jelentve összesen 96 megbetegülés 7 halálozással. Igen kedvező volt a fertőző betegségek egyik legfélelmetesebb alakjának a vörhenynek mult évi statisztikája; az összes megbetegültek száma csak 57 volt, 4 végződött halálosan, a mi megfelel a megbetegültek 70 százaléknak.

Roncsoló toroklob ez év folyamán némi emelkedést mutat; megbetegült 57 és meghalt 15, vagyis az összes betegek 26.3 sz., legtöbb megbetegedés Olasz városrészen, a legkevésbé pedig Váralja, Velence és Csillagvárosokban fordult elő.

Hasi hagymáz az 1900-ik évihez viszonyítva nem emelkedett, a halálozási esetek száma is 5-el volt kevesebb. Megbetegedett összesen 95 és meghalt 16 = 16.8 sz., legtöbb betegülés eset Váralja, Velence és Csillagváros részekén történt.

Variola Vere valódi hólyagos himlő nem fordult elő, míg bárány himlőben (Varicella) megbetegedtek összesen 37-en halálozás nélkül.

A gümőkórnak, miként az egész országban, ugy nálunk is sajnos jelentékeny számu áldozata volt, összesen 180 emberéletet pusztított el. E bántalom előterjedését szerény véleményem szerint hatósági intézkedésekkel apasztani alig lehet s leginkább csakis az erre irányuló társadalmi tevékenység támogatására a közegészségügyi viszonyok általános javítására kell szorítkozni.

Osszehasonlítva néhány hasonlépű városnak 1900 évben a hevenyfertőző betegségek által okozott halálozását, városunk hason kimutatásával itt is azon eredményre jutunk, hogy a versenyt szégyelleni okunk nem lehet.

Arad: kanyaró 1, vörheny 36, diphteria 3, számárhurut 3, hasi hagymáz 11, vérhas 1, gümőkór 267. Összesen 322.

Kolozsvár: vörheny 12, diphteria 24, számárhurut 6, hasi hagymáz 27, vérhas 3, gümőkór 247. Összesen 319.

Temesvár: kanyaró 16, vörheny 20, diphteria 12, számárhurut 1, hasi hagymáz 18, vérhas 1, gümőkór 236. Összesen 304.

Kassa: kanyaró 1, vörheny 26, diphteria 17, számárhurut 14, hasi hagymáz 20, gümőkór 145. Összesen 223.

Debreczen: hólyagos himlő 1, kanyaró 1, vörheny 46, diphteria 10, hasi hagymáz 18, vérhas 1, gümőkór 330. Összesen 407.

Nagyvárad 1900: kanyaró 22, vörheny 16, diphteria 7, számárhurut 1, hasi hagymáz 22, gümőkór 197. Összesen 265.

Nagyvárad 1901: kanyaró 21, vörheny 4, diphteria 15, számárhurut 7, hasi hagymáz 16, gümőkór 180. Összesen 244.

Polytatólagos sorrendben bátor lesznek ezután városunk Szent László-járványkórházának az 1901. évi betegforgalmi statisztikáját bemutatni.

Kanyaró: ápolás alatt maradt 2, felvételt uj 21, összesen 23, meggyógyult 21, meghalt 2.

Vörheny: ápolás alatt maradt 5, felvételt uj 16, összesen 21, meggyógyult 17, meghalt 4.

Diphteria: felvételt uj 36, összesen 36, meggyógyult 28, meghalt 8.

Naricella: felvételt uj 2, összesen 2, meggyógyult 2.

Parotitis: felvételt uj 2, összesen 2 meggyógyult 2.

Osszeg: ápolásra maradt 7, felvételt uj, 77, összesen 84, meggyógyult 70, meghalt 14.

Az elmúlt év folyamán megtartott 116 prostitutionális vizsgálat alkalmával meg lett vizsgálva összesen 6774 egyén, kik közül 244 találtatott betegnek, megfelel 3.61/2 százaléknak.

A rendőrség által bekisért és hivatalból előállított 276 egyén lett megvizsgálva s ezek közül 179 találtatott betegnek s küldetett gyógykezelésre végett a kórházba, a mi megfelel az összes előállítottak 64.81/2 százaléknak.

Trachoma ellenőrző szemvizsgálat a rendőrkapitányi hivatal előtt az elmúlt évben 2787 egyénen eszközöltetett s ezek közül 19 találtatott trachomás betegnek.

Ezenkívül az ellenőrző szemvizsgálatok az összes tanintézetekben, gyárakban, iparhelyeken az előirt rendelkezések értelmében kétszer fogantatosítottak s így az utóbbiakkal együtt közel 8000 re megy azok száma, kik a kerületi tisztviselők által meg lettek vizsgálva.

Közegészségügyi személyzet.

Az elmúlt év január 1-én volt városunkban 48 gyakorló orvos és 1 sebész, kik közül elhaltak 2 orvos, 1 sebész, összesen 3, eltávozott 3, letelepedett 2 orvos s így 1902. év január hó 1-ére maradt összesen 45 orvos, fogyás tehát az 1900. évihez viszonyítva, négy.

Gyógyszertárak száma nem szaporodott. Az okleveles bábák négygyel szaporodtak, az 1901-ik évben nyilván volt tartva 84 baba.

Tisztelt Szakülés! Midőn városunk közegészségügyi állapotára vonatkozó évi jelentésemnek nevezetesebb s érdekesebb statisztikai adatait a közöltekben röviden előadtam, lehetetlennek tartom éppen hivatalos állásomból kifolyólag, hogy egyes kiválóan oly fontos és elsőrendű közegészségügyi tényezők felemlítését elhallgassam, mint a melyek létesítésök által hivatva lennének városunk közegészségi állapotán igen sokat javítani. Ezen eminenter első rendű közegészségügyi tényezők egyike a jó ivóvíz.

A jó és egészséges ivóvíz áldásait városunk lakossága már 8-ik éve élvezzi, az elmúlt évben a víz szolgálat biztosítása és szaporítása céljából a már meglévő vízvezetékünk további fejlesztése eszközölve lett.

A vízvezetési bizottság legutóbb megtartott ülésén pedig a csőhálózatnak az egész város területére leendő kiterjesztése, továbbá a jó ivóvíznek vezetékkel még nem bíró házakba minél kedvezményesebb feltételek mellett bevezethetése s végül a közutak szaporítása lett elhatározva s mindezeknek sürgős keresztülvitelére a városi tanács útján a törvényhatósági bizottsághoz részletes előterjesztésnek megtételét véleményezte.

A második nem kevésbé fontos közegészségügyi tényező a talaj szennyezettségének megszüntetése, melynek alapját az egész városra kiterjedő általános csatornázás mielőtti létesítése képezi. Mintán a csatornázási hálózatnak az egész városra kiterjedő tervezetét a megbízott Walsér czég már elkészítette, ennélfogva bizva városunk hatóságának a közegészségügyi fejlesztésére irányuló jóakaratu tevékenységében, remélni engedi; miszerint az általános csatornázás s ezzel kapcsolatosan az egész városra kiterjedő rendszeres kövezés is — közel jövőben a megvalósulás kezdetéhez fog érni.

Hogy ez mielőbb bekövetkezzék, azon óhajtással fejezem be felolvasásomat, hogy a jövő évi főorvosi jelentés kedvezőbb eredményekről számolhasson be.

UJDONSAGOK.

Katholikus Szabad Liceum.

A helybeli kath. kör által rendezett Katholikus Szabad Liceum ma tartja második matinéját a főgimnázium disztermében d. e. 11 órakor. Ez alkalommal kritikai és természettudományi előadások lesznek. Dr. Krüger Aladár ügyvédjelölt a jelenkori katolikus irodalomról tart előadást, kiterjeszkedve (szatirikus modorban) korunk más irodalmi mozgalmaira is. Fálffy Béla főreáliskolai hittanár pedig a világ csodálatosan finom és mégis csodálatosan nagyszabásu gépezetében fog hallgatóival egy pillantást vettetni.

Az előadásokat fűszerezni fogja két művészi szám is: egyik a kis Fényes Márta gyönyörű hegedűjátéka lesz Belezny Antal zongorakíséretével, másik pedig Sebő Mihály ügyvédjelölt nagyhatásu szavalata.

A műsor a következő:

1. »Kritikai Séta.« Előadja dr. Krüger Aladár.

2. a) Chopin: Nocturne.

b) Hubay: Pusztai hangok. Mindkettőt hegedűn előadja Fényes Márta, zongorán kíséri Belezny Antal.

3. »A világ mechanizmusa.« Előadja Fálffy Béla.

4. Várad Antal: »Judás.« Szavalja Sebő Mihály.

A matiné pontban 11 órakor kezdődik, ennél fogva felkérjük a közönség, sziveskedjenek pár percczel előbb elfoglalni helyeiket.

Dr. Nagy Ernő Kolozsvártt.

A nagyvárad kir. kath. jogakadémiát legközelebb olyan veszteség fogja érni, a melyet nehéz, nagyon nehéz lesz kipótolni. Tudvalevőleg a kolozsvári egyetemen már egy esztendeje megüresedett a közjog és közigazgatási jog tanszéke s arra ki is irták a pályázatot. Már akkor bizonyos volt, hogy a tanszéket csak dr. Nagy Ernővel, a nagyvárad kir. kath. jogakadémia tudós tanárával fogják betölteni s a betöltés csak formai kérdések miatt halasztódott máig. Most bizonyos vált a dolog. Kolozsvárról ugyanis a követzőket írják:

A dr. Lindner Gusztáv képviselővé választása folytán megüresedett közjogi tanszék betöltésével foglalkozott a kolozsvári Ferencz József-tudományegyetem jogi kara legutóbbi ülésében és a közjogi és közigazgatási jog tanszékre, melyre kilenc pályázó jelentkezett: első helyen titkos szavazással egyhangulag dr. Nagy Ernő nagyvárad kir. kath. jogakadémiai tanárt, második helyen dr. Polner Jenőt hozta javaslatba. Ezenkívül a folyamodók közül még különösen kiemelte dr. Vukovich Sándor pozsonyi jogakadémiai tanárt, mint akit a felsőházakról és a miniszteri felelősségről irt műve szintén a számottevő és figyelemreméltó pályázók közé emel.

Ezzel a kérdés el van döntve; bizonyos, hogy kolozsvári közjogi tanszékre dr. Nagy Ernőt fogja a király kinevezni. S bizonyossá vált az is, hogy a nagyvárad kir. kath. jogakadémia elveszti legkiválóbb tanárát, aki ugy hallgatóinak szeretetét, mint általában Nagyvárad összes polgárainak tiszteletét kivitta s állandóan megtartotta. Nagy tudásának és hazafias gondolkodásának pedig különösen szép tétel jut Kolozsvárt, a hol elődje tudvalevőleg — Lindner Gusztáv volt.

A „Kék macska” vendéglő

(Kapuczinus-utca)

megnyilt!

Friss Dréher sör! Kitünő érmelléki borok!

Ízletes magyar konyha! Választékos olcsó

villás reggelik!

A nagyrabcsült közönség szives pártfogását kéri

TÁJÉKOZTATO.

2. A rabsegélyző egyesület ülése d. e. fél 11 órákor a fogház épületben.
 Febr. 2. Ipartestületi Hitelszövetkezet közgyűlése d. e. 10 órákor.
 Febr. 2. Iparosok olvasó körének 3-ik felolvasó estéje.
 Febr. 3. Közigazgatási ülés a vármegyén d. e. 9 órákor
 Febr. 6. Nagyvárad város közigazgatási bizottságának ülése d. u. 3 órákor.

Febr. 2. Kath. Szabad Liceum matinéja a főgimnázium disztermében d. e. 11 órákor.
 Febr. 13. Kath. Szabad Liceum böjti estéje a főgimnázium disztermében este 6 órákor.
 Febr. 27. Kath. Szabad Liceum böjti estéje a főgimnázium disztermében este 6 órákor.
 Márcz. 13. Kath. Szabad Liceum böjti estéje a főgimnázium disztermében este 6 órákor.
 Márcz. 16. Kath. Szabad Liceum matinéja a főgimnázium disztermében d. e. 11 órákor.
 Apr. 6. Kath. Szabad Liceum matinéja a főgimnázium disztermében d. e. 11 órákor.
 Apr. 19. Kath. Szabad Liceum zárünnepélye.

* Gyertyaszentelő-Boldogasszony. A kath. egyház annak az emlékéül ma, mikor a gyermek Jézust születése után 40 napra Mária felvitte a jeruzsálemi templomba, hogy ott Mózes törvénye szerint az Úrnak bemutassa. Az öreg Simeon felismerte a kisdobban a Megváltót, karjaira vette és hálát adott az Istennek, hogy láthatták szemel a világ világosságát. Az egyház e napon gyertyát szentel. A nép a mai nap időjárásából jósol. Azt tartja, hogy Gyertyaszentelő-Boldogasszony napján a medve elhagyja a barlangját s ha napos időt talál, visszamegy odújába, mert hat hétig még erős tél lesz. Mig ha e napon borus az ég — vége a télnek.

* Missuray Agoston temetése. Nagy részvét mellett helyezték tegnap délelőtt örök nyugalomra a központi temetőben Missuray Agoston, Nagyvárad város nyug. vámfelügyelőjét. A pontos, kötelességtudó férfiú hosszú ideig állott a város szolgálatában s tevékeny részt vett a közügyekben. A gyászszertartást dr. Vucskics Gyula plebános végezte segédlettel. A temetésen jelen voltak: Sal Ferencz, Rimler Károly, Darvassy Lajos, Szűts Izsó, Hant Gyula, Hant Frigyes, Kutka Géza, Daday József, Nagy Lajos, Hegedűs Géza és még számosan. A rokonok és barátok a következő feliratu koszorúrótták le a kegyelet adóját:

Felejthetetlen szeretett férjemnek — Bánatos gyé.

Buza Károly és neje — Felejthetetlen nagyinak.

Szeretett jó Guszti bácsinak — Hant Frigyes családja.

Isten veled — Karolin.

Öszinte részvéttel — Nagy Antal és neje.

A temetést a Weiszlovits és fia cég rendezte kifogástalanul.

* A város világitása. A közvilágítás ügyében dr. Károly Irén törvényhatósági tag, Bordé Ferenc tanácsnok és Lovas Zsigmond városi tb. főmérnök tanulmányton voltak Magyarország több olyan városában, ahol villamos világitás van berendezve. Most ismét tanulmányutra mennek Bordé Ferenc és Lovas Zsigmond s ez alkalommal Szatmárt, Miskolcztól stb. tekintik meg. Sajnálatos, hogy dr. Károly Irén kiváló szaktudásunk tanári elfoglaltatása miatt most nem vehet részt a tanulmányton. Az ő tapasztalatai pedig a legtöbb hasznára lehetett volna a közvilágítás kérdésének megoldásánál a városnak.

* Berkovits Zsigmond emléke. A következő sorok közlésére kértünk fel: Hitközségünk, nagynevű elnöke, néhai dr. Berkovits Zsigmond elhalálzásának évfordulóján, azaz f. hó 2-án (vasárnap) d. u. fél 5 órákor gyászisteniszteletet tart, a melyen való megjelenésre a hitközség összes tagjait tisztelettel meghívom. Nagyvárad, 1902. január 31. Wechsler Adolf, hitk. elnök.

* Pilseni söresarnok Nagyváradon. Nagyvárad a fejlődésben nem maradt el a többi vidéki városoktól. Nagyvárosi vendéglője még nem volt Nagyváradnak. Tegnap nyitották meg a Rimanóczy-szálloda épületében újonnan berendezett söresarnokot és éttermet! Ma egyike az a vendéglő Nagyvárad legszebb helyiségeinek. Kötő étel és italok állnak a vendégek rendelkezésére. Sőt van egy kiváló specialitása ennek a renomirt vendéglőnek: a legjobb pilseni sör. Ezt ma Nagyváradon másutt nem lehet kapni. Es magát a vendéglőt a város közönsége jól ismeri, a Széchenyi-vendéglőben éveken keresztül volt fizető főpincér és itt szerelte meg a város közönségének becsülését.

* Véres karpárhaj. Szabadkáról írják: Martyn Albert lovag és Jakobsics Gyula városi tisztviselők között tegnap véres karpárhaj volt, amelyben Jakobsics ellenfele karján elvágta az ütereket. A párbaj oka összehatalkozás volt. Ebből az ügyből kifolyólag még két párbaj lesz.

* A hétről.

— Hangzik a panasz: nincs jég! Sajnos a ki-egyeződésben azért Ausztria mégis jégre visz bennünket:

A német császár azt mondta, hogy a britt birodalom határai között nem megy le a nap. — Igaz. Csak egy kis fogyatkozást szenved — Dél-Afrikában.

* A két palóc.

I-ső: Megtudnád-e mondani, hogy télen nagyobb-e a hideg, vagy nyáron a meleg?

II-ik: Nem én!

I-ső: Hát télen hidegebb van. Mert télen az Ipoly befagy, de nyáron nem forr föl.

* Nem káposzta.

A kosztos diák keservesen eszik valami rossz edelt. Odaszól az asszonynak:

— Hallja Sziporkáné, ez a káposzta nem elég savanyu.

— Nem káposzta az, hanem mákos tészta.

— Mákos tészta? No, annak elég savanyu.

* Ok.

Grün: Miért tiltotta el a házatól Zubi hadnagyot?

Gran: (temetési vállalat tulajdonos): A múlt héten a házi bálunkon a lányommal táncolt a szupé-esárdást és a tapintatlan ember egyre azt kajabálta: Sose halunk meg!

(Kakas Márton.)

EGYESÜLETEK.

Orvosok szakülése. A Biharmegyei orvos- gyógyszerész- és természettudományi egyesület tegnap délután szakülést tartott az Akadémia épületében. Dr. Gerő Sándor érdekes előadást tartott »Gyakori esontörés egy család tagjainál« czimen. Utána dr. Baróthy Ákos városi főorvos terjesztette elő érdekes és tanulságos jelentését Nagyvárad város múlt évi közegészségi állapotáról. A jeles munkát lapunk más helyén egész terjedelmében közöljük.

SZINHAZ

HETI MŰSOR.

Vasárnap:) d. u. Gascognei nemes este Fokról-fokra.

Hétfőn: Bőregér.

Kedden: A páholy.

Szerdán: A zsába. (Itt először.)

Csütörtökön: A zsába. (Itt másodszor.)

Pénteken: New-York szépe. (Itt először.)

Szombaton: New-York szépe. (Itt másodszor.)

Vasárnap: New-York szépe.

Somogyi igazgató kérelme.

Tegnap délután határozott Nagyvárad város szinügyi bizottsága Somogyi Károly szinigazgató azon kérelme felett, hogy 1903. évtől még két évre, azaz 1905. év szeptember 1-ig a szerződést hosszabbítsa meg Nagyvárad városa.

A kérelmet nem teljesítette a bizottság ezuttal, hanem megvárja márcziust, a mikor a jövő szezonban működő társulat névsorát bemutatja az igazgató.

Dr. Hoványi Géza elnököt, a bizottság tagjai közül jelen voltak: Rimler Károly, Rádi Ödön, Komlóssy József, Mezey Mihály, Stark Gyula, Farkas Izidor, Miskolczy Barna, Hlatky Endre, dr. Várady Zsigmond, dr. Gyémánt Jenő, Mihely Lajos, dr. Moskovits József, dr. Döry Ferencz, Somogyi K. szinigazgató és Istvánffy István aljegyző.

A februári műsor.

Dr. Hoványi Géza elnök bemutatta a február hónapra kitűzött darabok jegyzékét a következőkben:

Zsába (uj),

Képviselő ur (uj),

Dada (uj),

Lotti ezredesei (uj),

Csepürágó (uj),

New-York szépe (uj),

Traviata,

Gésák,

Boccaccio,

Gauthier Margit,

Vasgyáros,

Cyrano de Bergerac,

Gyurkovits leányok,

Florika szerelme (uj),

Sárga csikó (Eleméry Klárával),

IV. László,

A páholy,

Fény arnyai.

Dr. Gyémánt Jenő örömmel venné a műsor előterjesztését, ha tudná, hogy azt be is tartják. De ebben kételkedik.

Somogyi Károly a gyakori műsorváltozás okául a folytonos megbetegüléseket hozza fel. Ez megtörténik minden szintársulatnál.

Dr. Hoványi Géza rámutat, hogy deczemberben két új darab maradt el, de egy újat, a melyet nem jeleztek, előadták.

Somogyi Károly: tőle megkivánják, hogy a fővárosi színházakat megközelítő kiállításban adja a darabokat. Ez pedig hosszú előkészületet igényel.

Dr. Várady Zsiga felveti azt, hogy Somogyi próbálja előkészíteni a társulatot az eshetőségekre, a szerepek lehető kettős bevonásával. Erre van Somogyinak elég személyzete.

Somogyi Károly hivatkozott arra, hogy nagy áldozatok árán többször Debreczenből, Kolozsvárról hozatott színészt, csak hogy a műsort ne kelljen megváltoztatni.

Ezután a betérjesztett műsort tudomásul vették.

A szerződés meghosszabbítása.

Felolvasták Somogyi Károly szinigazgatónak a kérelmét, hogy 1903-tól 1905-ig hosszabbítsák meg a szerződését. Felhossa indokul, hogy az összes szinigazgatóknak ekkor telik le a szerződésük s így az ő helyzete is normalis lesz.

Farkas Izidor ma még nem határozná a kérdésben, mert azt korainak tartja. Tegyük félre. Nagyon sokan nincsenek megelégedve a társulat előadásaival. Még másfél év van hátra, ez alatt sokat megmutathat Somogyi. Lehet, hogy pályázni fognak más igazgatók is. A pályázat meddségétől nem fél. Kritizálja a művezetést. Indítványozza, hogy térjenek napirendre a kérelem felett.

Dr. Gyémánt Jenő abban látja a hibát, mert az előadások pongyolák. Indítványozza, hogy hívják fel Somogyit egy művezető alkalmazására. Kifogásolja még azt is, hogy a pártatlan bírők alig kapnak premiert. Az előjegyzéseknél is rendszertelenség van.

Rimler Károly védelmére kél Somogyinak. Majd kifejti, hogy Somogyit állami segély mellett megkínálta a kormány a pozsonyi színházzal. Ezért akarja magát tájékoztatni és biztosítani. A miniszteriumban Bezerédj oszt. tanácsos azt mondta, hogy Somogyi a legjobb magyar vidéki színházgazdát. Amit ígért, be is tartotta. A frivolitást teljesen elkerülte. Minden 3 nap magyar szerzők darabját s 40 új darabot adatott. Hiba volt, de van másutt is. Olyan igazgatót, mint Somogyi, nem fogunk kapni. (Helyeslés.)

Dr. Dóry Ferencz azt fejtegeti, hogy vannak hibák, de ezek nem Somogyit terhelik aki kitűnő szakember, a legjobbak egyike. Ki kell kutatni a hibák okát s szaporítani kell a dolgot. A baj ott van, hogy nem Somogyi vezeti a társulatot; befolyás alatt van s nem rendelkezik önállóan. Somogyi szeretne másként intézkedni, de nem tud önállóan rendelkezni. Befolyásolják színészek és színházi bizottsági tagok. (Zaj. Ki az? Nevet kérünk!) Ha nem így volna, nem léptették volna fel Sarkady Adélt elsőszerepbe s nem adtak volna helyi új darabot. — Hozzáértő művezetőt alkalmazzon Somogyi, akiben különben teljesen megbízik. Indítványozza, hogy mondja ki a bizottság, hogy a kérelmet pártolják, de utasítsák Somogyit egy művezető alkalmazására.

Dr. Várady Zsigmond visszautasítja azon kijelentést, hogy Somogyit a színházi bizottság tagjai befolyásolták. Szomorú dolognak tartaná, hogy a bizottság tagjai között visszavonás volna.

Dr. Moskovits József szintén a művezetésben látja a hibát. Gyémánt indítványt pártolja.

Rádl Ödön szólt fel ezután általános figyelem között. Eltértek a tárgytól. Megállja-e az az indítvány a kritikát, amely Somogyi kérelmét korainak tartja? Részben ő is osztja a felhozott kifogásokat. A Szigligeti-színház nem tökéletes, de sehol sincs tökéletes színház. Pár hét előtt tapasztalta, hogy a bécsi Burg színház is hanyatlott. Somogyinál csak egy hibát koncedál: az erély és fegyelem hiányát. Ez az egyetlen indok, ami megáll; de ezzel szemben áll igen sok dolog: a személyzet kiválósága, ami Somogyi érdeme. Az övé az országban a legdrágább társulat. Továbbá ő derék, megbízható ember. Ezek állanak szemben azon egy kifogással. Ha biztos volna, hogy kap a város oly igazgatót, akinek ilyen társulata van s aki oly kuláns, becsületes, talán indokolva volnának a kifogások, de hol van erre a biztosíték? Kétes jövőnek nem teszi ki Nagyvárad színházát. A kérelemnek helyt ad, mert a hibák reparálhatók.

Dr. Várady Zsigmond: korainak találja a kérelmet. Nem osztja azt az aggodalmat, hogy Nagyvárad nem kapna jó színházgazdát. A drámai előadások nagyon rosszak.

Mezey Mihály azért nem helyesli a kérelem teljesítését, mert még nem tudjuk, hogy jövőre kik lesznek a társulat tagjai. A személyzetben Virágvasárnapkor nagy változások lesznek. Indítványozza, hogy most vegyék le a kérelmet a napirendről s hívják fel Somogyit, hogy Virágvasárnap előtt mutassa be a társulat névsorát.

Dr. Hoványi Géza egyenkint válaszolt az egyes felszólalásokra. Dr. Dóry nem ismeri a

színházi bizottság hatáskörét. Azt lépteti fel az igazgató, akit akar. Helyteleníti a bizottsági tagok ellen általánosságban tett vádat. A bizottsági tagok nem befolyásolják az igazgatót. Rá-
tér a másik kérdésre. Kétségtelenül nagyon fontos Somogyira, hogy a szerződése akkor járjon le, a mikor a többi igazgatóé. Nagyvárad érdekében azonban még nagyon korai a kérelem teljesítése. Somogyi a jövő, azaz március hó elsején mutatja be a társulat névsorát, akkor elég idő lesz a kérelem felett is határozni. Legalább lássák, hogy milyen társulat lesz.

A színházi bizottság elfogadta az elnök indítványát s így a jövő hónapban határoznak a kérelem felett.

Az ülés végén dr. Gyémánt Jenő feltette a kérdést, hogy a színházi előadások 7 óra helyett fél 8 órakor kezdődjenek.

Tekintettel azonban arra, hogy márciusban már ugyis fél 8 órakor kezdik az előadásokat, a dolog felett napirendre tértek.

Gascognei nemes. Ma, vasárnap délután a »Gascognei nemes, vagy az ördögvár lakói« Suppé gyönyörű zenéjű operettjét látja viszont a közönség. A kitűnő operett főbb szerepeit Székely Irén, Amon Margit, Pintér, Perényi és Füredi játszik.

Fokról-fokra. Az előre hirdetett Aranykakas helyett ma vasárnap este a »Fokról-fokra« énekes életkép kerül színre, közbejött akadályok miatt.

Új darabok. A színház vezetősége egész sereg új darab előadási jogát szerezte meg. E szindarabok között van a Zsába, Menyem, A képviselő. Lépéseket tettek Bródy Sándor szenzációs darabjának a »Dadá«-nak a megszerzésére. Az előadni tervezett új darabok között van még »Lotty ezredesei« s még egy pár érdekes újdonság. Mindezen darabok közül »A zsába« és »New-York szépe« e hét folyamán fognak színre kerülni.

New-York szépe, operette lesz a színház első operette újdonsága, melyre az igazgatóság teljesen új díszleteket festet, melyek a legpazarabb fényvel készülnek. A legmeglepőbb az egész között New-York egyik városrésze, ahol a tömérdek 8—10 emeletes ház mind kivilágítva látszik s az indóház, valamint az utcák is mind villanyos ivlámpákkal lesznek világitva.

MULATSÁG

FARSANGI NAPTAR.

Febr. 2. A 48-as Népkör táncszestélye.
Febr. 2. Protestáns hangverseny.
Febr. 3. Kolon bál a Zöldfa szállodában.
Febr. 5. »Helyőrségi bál« a Keresk. Csarnokban.
Febr. 8. Katholikus kör bálja.
Febr. 9. Nyomdászok bálja a Zöldfában.
Febr. 9. Református bál a Fekete Sasban.
Febr. 11. Tüzoltó bál a Zöldfában.

A „48-as népkör“ táncvizsgálma.

Ma (vasárnap) este zajlik le, a »nagyvárad 48-as népkör« táncvizsgálma a Zöldfa-szálloda dísztermében, amelyen mint halljuk, most igen sokan vesznek részt, városunk minden rétegeből, öreg és ifju, már csak azért is, hogy láthassák a már ma napság oly ritkán átható szép nemzeti táncot a »körmagyart«, melyet Cser János a bálbizottság elnöke tanított be.

Hisszük, hogy nem fog e mulatságon senki sem unatkozni, mert a rendező-bizottság, meg Maresch Károly, a Zöldfa-szálloda hirneves bírője arról már jó előre gondoskodtak. Az estélyen mint már említettük dr. Barabás Béla városunk képviselője is részt vesz.

Az Otthon bálja.

A Fekete-Sas terme, melyet már-már kezdtek elhanyagolni újabban, megint megéledt, meghatalodott egy estére. A tisztviselők otthonja tartotta estélyét olyan nagyszámú közönség jelenlétében, a minő már szokatlan a mai, tánczóló húzódozó időkben. No de az intézmény új, a tánczosok lelkesedése pedig a régi időkre emlékeztető volt, így aztán természetesen a fényes siker. A termet Farkas kertész díszítette fel igen elegánsan, a zenét pedig Hamza Miska kitűnő zenekara szolgáltatta. Különös feltűnést keltettek azok a gyönyörű tánczrendek, amelyet Aczél Henrik festett külön-külön minden egyes hölgynek. — A bált Karakas Albert nyitotta meg Barry József-nével fél tízkor. Innen kezdve a legjobb hangulatban folyt a mulatság kora reggelig; a négyeseket 90 pár tánczolta. Ejjéltájt megjelent a bálban Barabás Béla képviselő is, akit viharos éljenzéssel fogadtak.

A jelen voltak közül a következőket sikerült följegyeznünk:

Leányok: Bárczy Rózsika, Borsich nővérek, Burger Mili, Dús Piroška, Gallovits Ilonka, Gitye Margit és Jozefin, Hödl nővérek, Juricskay Olga, Köhalmi Ilona és Margit (Nagy-Léta), Kovács Emma, Középešy Emma, Markus Rózsika, Magyar Erzsike, Mihályházy Margit, Petri Margit, Papp Cosima és Ella, Rátkay Emilia, Szabó Klári, Szűts Bella, Szondy Erzsike, Schrantz Anna (Szászváros), Török Olga, Ujházy Irma, Vucskics Julia, Vertán Mariska és Zelizi Rózsika.

Asszonyok: Bárczy Lászlóné, Batty Endréné, Barry Józsefné, Borsich Ignáczné (Szászváros), Erdélyi Fridus (Belényes) báró Gaál ezredesné, Gyálóky Józsefné, dr. Gáspár Imréné, Hanzély Lajosné, Huzella Gyuláné, Hödl Románné, Juricskay Lászlóné, Koltay Gyözőné, Kovács Dénesné, Kovács Kálmánné, Kakas Istvánné, Kovács Béláné, Komlóssy Józsefné, Középešy Kálmánné, Lux Hugóné, Lehrer Alajosné, Mihályházy Kálmánné, Markus Jánosné, Mayr Sándorné, Mekker Dénesné, Orosz Józsefné, Papp Oszkárné, Popovics Lukácsné, Petry Jánosné, ifj. Penkert Mihályné, Rátkay Józsefné, Szondy Vilmosné, Strobl Antalné, Stettner Jánosné, Szilvássy Istvánné, Szathmáry-Király Andorné, Szepessy Andorné, Török Jánosné, Vertán Zoltánné.

Notabilitások: Barabás Béla, Dragallovits Albert altábornagy, Schlemüller Vilmos vezérőrnagy, báró Karg ezredes, Nagy Ferencz, Mangra Vazul, Bary József, Czvek Kálmán, Ember Géza, Szunyogh Péter, Papp Miklós, Handel Ottó, Debreczy Imre, Lux Hugó, Pfuhl Agoston, Major Lajos, Huzella Gyula, Szokoly Tamás.

A katolikus kör báljára munkában vannak már a művészi kivitelű tánczrendek. Eredeti és művészi kidolgozásukkal méltó feltűnést fognak kelteni s kedves emléke lesz ez a tánczrend minden jelenvolt leánykának. A bálra jegyek már előre válthatók és pedig a meghívó előmutatása mellett lapunk szerkesztőségében, a bálrendezés pénztárnokánál és katolikus kör szolgánál. Felülfizetéseket a rendezőség köszönettel fogad és hirtapilag nyugtáznai fog.

A posta altisztek bálja. A nagyvárad 48-as népkör és szolgák özvegyeiket és árváikat segélyező egyesületük javára rendezett táncmulatságukat tegnap este tartották meg a »Zöldfa« szállodában. Az ügyes rendezőség a jótékony cél szolgálásán kívül a mulatság sikere érdekében is buzgó tevékenységet fejtett ki, amely fáradozásait fényes siker koronázta. A nagyszámúban megjelent szép hölgyek a legpompásabb hangulatban mulattak a késő reggeli órákig. A jó vacsora és tiszta borok Maresch Károly kitűnő konyháját és pinczéjét dicsérik.

A protestáns jótékony egyesület mai hangversenye iránt városszerte nagy az érdeklődés. Különös vonzerőt ad a hangversenynek Pekár Gyula, az író képviselő fellépése. Lesz ezenkívül Tarka Szinpad, ének- és zene-

számok. Megtartják a Fekete Sasban, kezdete 8 órakor. Többek kérdésközlése folytán utána tudakoztunk s úgy értesülünk, hogy a hangverseny *nem* lesz tánczsal egybekötve.

Kath. bál Margittán. A margitai róm. kath. egyháztanács által 1902. február hó 9-én iskolája javára a nagyvendéglő termében zártkörű tánczvigalmat rendez. Intéző bizottság: Hirschmann Konrád, elnök. Sztachó Széver, Besser Hugó, alelnök. Lipiczky Gyula, alelnök. Belépti díj személyenként 1 kor. Kezdeté este 8 órakor. Felülfizetések köszönettel fogadtatnak és hírlapilag nyomatkoztatnak.

IRODALOM.

Irodalmi értesítés!

1. A »Szent Olvasmányok az év különböző ünnepeire« II-ik bővített kiadás, képekkel, díszes vászonkötésben; Ára 2 kor.

2. »Elmékedések a mi Urunk Jézus Krisztus szenvedéséről és haláláról« vászonkötésben, képekkel; Ára 1 kor.

3. »Szűz Mária a mi Anyánk« üdvös beszélgetések, díszes vászonkötésben, képekkel, ára 1 kor.

Mindezen könyvek egyházi jóváhagyással bírnak. Bérmentve küldetnek. Lelkészek erga ss. is megkaphatják.

Megrendelhető Kovács Jázon áldozópapnál *Mária-Pócson*, Szabolcs m.

IPARÜGYEK.

Felhívás az iparos polgárokhoz!

Az ipartestület kebelében működő hitelszövetkezet, a mely mint az országos központi hitelszövetkezet tagja ma délelőlt 10 órakor tartják közgyűlést az ipartestület termében. Ezen gyűlésre az üzletrészes tagok a meghívót kezükhez kapták; ennek alapján a teljes számban megjelenésre számot tartunk.

Kívánatosnak tartjuk, hogy a szövetkezet tagjain kívül az iparos polgárok azon tagjai is részt vegyenek, akik ezen az iparosság érdekeit szolgáló közhasznú intézménynek ezideig még nem tagjai. Ez azért volna kívánatos, mert a gyűlésen az igazgatóság jelentéséből és a részjeggyel bíró tagokkal való érintkezésből az intézmény áldásos működéséről meggyőződést szerezhetnek.

A szövetkezet igazgatósága az iparos érdekek előmozdításában a lefolyt két üzleti év alatt elérte működésével azt, hogy ma az országos központi nagy érdemi szakemberei szövetkezetünket az ország első ipari szövetkezetei sorában helyezték. Ezt a kitüntetést azzal értjük el, hogy a mi iparosaink hitelszükségleteit hat és fél kamattal elégítjük ki. Ez az valóban oly eredmény, melyet iparosok a múlt században elérni képesek nem voltak.

Hogy ez az iparos közérdekű intézmény még fokozottabb mérvben teljesíthesse az iparosok boldogulását előmozdító tevékenységét, feltétlenül kívánatos és szükséges, hogy minden felvilágosodott iparos legalább egy ötven koronás üzletrészt jegyezzen, melyet heti egy koronával megszerezhet. Sőt kívánatos a hitel igény fokozása érdekében, hogy az eddigi üzletrészesek újabb jegyzéseket eszközöljenek.

Az érdekelt iparos polgárokat midőn saját jól felfogott érdekükben üzletrésztjegyzésre felhívjuk, egyben kötelességszerűleg alapszabályunk 9-ik szakaszának értelmezését, a mely azt tartalmazza, *hogy a tag a szövetkezet kötelezettségeiért saját üzletrésze névértékének ötszörös összegéig felelős.* Ez a szakasz az, amely eddig akadályt gördített a szövetkezet nagymérvű fejlődésének, mert ez az országgyűlési törvényt nem ismerő előtt azt a hitet táplálta, hogy károsodás esetén a felelősség okvetlenül már az első esetről felmerül.

Ez azonban nagy tévedés, mert a törvény és szabályok világosan körül vannak írva, hogy a felelősség mily esetben áll be. Először akkor, ha a szövetkezet tartalék- és segélytőkéjén kívül az üzletrészes értékek felét elvesztették.

Nos, ki mer józan ésszel arra gondolni, hogy ez az esemény ipartestületünk hitelszövetkezeténél valaha elő fog fordulni. Nem, ilyen gondolatot iparos nem telezhet fel azokról a férfiakról, kik ezen intézményt az iparosérdekek szempontjából létesítették és mind az iparosok bizalmát feltétlenül bírják, a szövetkezeti ügyet közmegegyezéssel vezetik.

Ez a feltevés a képtelenségek legfokozottabbjai között tartozik nemcsak az intézmény vezetőinek a megbízhatósága ellen, de azért is, mert a felügyelet az egész ipartestület tagjainak a felügyelete alatt áll. Köz tudomásu azon tény, hogy az ipartestület a szövetkezetet évi kétezer koronával segítyezi s így a felügyelet az összes iparosok kezében van letéve.

Szolgáljon iparos társainknak a jövőbeni megnyugtatóra a fentrőlzolt lehetetlen körülményhez az is, hogy már a mai lezárolásunk alkalmával tartaléktőkénk és fedezeti alapunk 5515 koronát tesz ki s az, hogy az iparos polgárok feltétlen becsületessége folytán az elrontott két üzleti évben egy fillér veszteségünk sem volt.

S legyenek nyugodtak, hogy ha, Isten meent az a körülmény állna be, hogy csak a tartalék-alapunk menne veszendőbe, már akkor megteennék jelentésünket és a ténykörülmény felett az össziparosság bírálata alá bocsátanánk a további intézkedést.

Ezek után szíves tiszteletem kifejezése mellett arra kérem iparos polgártársaimat, intézményünk iránt bizalommal viseltetni és minél több üzletrészt aláírni szíveskedjenek.

Tisztelettel vagyok

Bertsey György,
hitelszövetkezeti igazg. elnök.

REGÉNY-CSARNOK

A Polanieczki-család.

Irtá: Sienkiewicz Henrik. — Fordította: Kolosváryné-Korányi Ilona.

A költő azonban mihamarább kibékült. Linettel karonfogva jártak-keltek a villában, s mindenütt édes emlékek fogadták. Az első kécsők, az első vallomás! Mics boldogság! Kileptek a verandára. Ott majdnem sötét volt.

— Szeret? — kérdezte hirtelen Zawilowski.

— Igen!

Karjaiba vonta s remegő hangon mondta: — Nem képeled mennyire szeretlek. Oda adnám az életemet — az egész mindenséget egyetlen hajszáladért, boldogságom, életem, mindenem! Nálad nélkül élni sem tudnék már!

Leültek egy sötét sarokba, kéz a kézben, némán, csendesén. A szenvedély heve áthatotta őket s ajkuk forró csókban egyesült.

A szobában Kopowski újra a keringőt játszotta.

VIII.

Két-három nappal később a költőnek el kellett utaznia, hogy Zawilowski Heléne kívánsága szerint jelen legyen az öreg urhagyatékának főlvetelénél, s két napon át felleggző sorokban tolmácsolta Linette iránt táplált forró érzelmeit. Broniczné, a ki előtte nem győzte magasztalni a költő páratlan szépségű stílusát, végre a titok bélyege alatt Annette asszony előtt azon nézetének adott kifejezést, hogy először ily lángoló modorban nem szokás menyasszonynak írni, másodsor gyanus teljes elhallgatása olyan érdekek ek, a melyek mégis mindkettőjük jövőjére mérvadó. Szinte sértőnek találta, hogy Zawilowski még az örökség kilátását sem említi előtük.

Végre nem állta ki tovább, s valami ürügy alatt Var óba utazott, hogy a végrendelet ügyében tájékozást nyerjen. Másnap Maszkóné kíséretében érkezett vissza, megbotránkozással ujságot a hihetetlen hírt, hogy az öreg Zawilowski után nem maradt végrendelet, s az óriási vagyon egyedüli örököse Heléne. Igaz, hogy utolsó levelében a költő értesítette Linettet ezen fordulatról, mégis nagy izgatottságot keltett a Broniczné által hozott hír.

A költő vagyontalansága ismeretes volt, s a midőn kezét nyújtotta neki Linette, még nem is gondolt senki arra, hogy az öreg Zawilowski örökösévé tegye. De a remény csalóka fénye milliók örökösévé emelte a költőt, s ime, a valóság fagyos szele elsöpörte a rózsás felhőt s csalódást keltett.

(Folyt. köv.)

TAVIRATOK.

Bóra az Adrián.

Fiume, febr. 1. (Saj. tud. táv.) A quárnerói öbölben már 3 napja vesztelgelnek a hajók, mert az irtózatoss erővel dühöngő bórá következtében minden közlekedés szünetel. Az utcán járó-kelők a kifeszített kötélbe kapaszkodva képesek csak haladni s így üzleti ügyeiket rendezni. A kár óriási, melyet okoz, a vám hivatal tetejét lekapta s azonkívül több magánház fedelét erősen megrongálta. Egy révmunkást magával sodort s az esés folytán halálosan megsebesített. Egy bérkocsist oly szerencsétlenül ragadt le a bakról, hogy az utca kövezetén lelte halálát.

Zord idő.

Budapest, febr. 1. (Saj. tud. távir.) Az adriai bórá hatását székesfővárosunkban is megérik. Ugyanis mint tudósítónk jelenti — ma reggeltől esik a hó s nagyon kemény idő van.

Búrok harcza.

Budapest, febr. 1. (Saját tud. táv.) Londonból jelentik, hogy az angol kormány a német-alföldiek által a búr háboru tárgyában közvetített békejavaslatot elutasította, mert a német-alföldieknek a búroktól nincsen megbízások.

Szigligeti-Színház.

Folyószám 127.

Idénybérlet 117.

Ma, vasárnap, 1902. február 2-án

délután 3 órakor, fél helyárrakkal

A gascognei nemes.

Operett.

este 7 órakor, rendes helyárrakkal

Fokról-fokra.

Színmű.

SZEMELYEK:

Stallheim gróf	— — —	Pataky Béla
Hitzig báró	— — —	Dési Alfréd
Goschvandtner	— — —	Csatár Győző
Genperl	— — —	Bérez Gyula
Mari	— — —	E. Kovács M.
Lisette	— — —	Órley Flóra
Erneszt	— — —	Szarvasi Sándor
Károly	— — —	Pintér Imre
György, kocsis	— — —	Krasznay Andor

HELYARAK: Nagypáholy 7 fr. földszinti és első emeleti páholy 6 frt. Másodemeleti páholy 4 forint. Zsólye 1 frt 50 kr. Kőrszék 1 frt 20 kr., Támlászek 1 frt. Erkélyülés 1-ső sor 60 kr., közép 2-ik sor 50 kr., Erkélyülés oldal 2-ik sor 40 kr. II. emeleti zártszék 30 kr. Földszinti állóhely 50 kr., Diák és katonajegy a földszintre 30 kr. Karzati állóhely 20 kr. Egy színlap 10 kr.

Kezdeté 7 órakor, vége 10 órakor.

Jegyek előre válthatók d. e. 10-től 12 óráig, d. u. 3-tól 5-ig. Esti pénztáryitás fél 7, vasár- és ünnepnapokon este 6 órakor.

Holnap hétfőn, február 3-án

Bőregér.

Operett.

Reich Jenő és Társa

Tőzsde jelentése.

— A Tiszántul eredeti távirata. —

Ártékítésközvetítő.

Budapest, február 1.

Osztrák hitel	625.50
Magyar hitel	629.50
Allaronsaut	624.50
Rimamurányi	416.—
Magyar penzió	488.—
Szigótarjáni	—
Wagon-kölcsön	—

Hárstidő.

Budapest, február 1.

Buza októberre	7.84
Buza áprilisra	8.80
Tenzeri	5.14
Rozs okt.	6.69
Zab ápr.	6.98
Káposzta, repce, burg.	—

Hivatalos árfolyamok

Budapesti áru- és értéktőzsdén 1902. február 1-én.

Magyar aranyjárdék 4%	117.60
Magyar koronajárdék	96.60
Magyar vasúti kölcsön aranyban 4 1/2%	122.60
Magyar vasúti kölcsön ezüstben 2 1/2%	101.25
Magyar keleti vasúti államkötvény 1876-ból	121.—
Magyar földteremtésügyi kötvény 4%	95.75
Italmérési jog megváltási kötvény	101.25
Horvát-szlávönföldteremtésügyi kötvény	95.—
Magyar nyereség-sorsjegy-kölcsön	182.50
Tiszahályozás és szegedi sorsjegyek kölcsön	153.—
Osztrák járadék papírban	100.60
Osztrák járadék ezüstben	100.50
Osztrák járadék aranyban	120.25
Osztrák korona járadék	97.30
Osztrák államsorsjegyek	145.50
Osztrák magyar bank részvény	16.60
Magyar hitelbank részvény	689.50
Osztrák hitelintézet részvény	671.—
Páris vista	95.35
20 frankos arany (Napoleonár)	19.02
London vista	239.40
20 márkás arany	28.42

A szerkesztésért felelős:

Dr. VUCKICS GYULA.

A Richter-féle LINIMENTUM CAPS. COMP. Horgony-Pain-Expeller

egy régi kipróbált háziszert, amely már több mint 33 év óta megbízható bedörzsöléssel alkalmazható köszvényéknél, csúznál és meghúléseknél.

Intés. Silányabb utánzatok miatt bevásárláskor óvatosak legyünk és csakis eredeti üvegeket dobozokban a „Horgony“ védjeggyel és a „Richter“ czéggel fogadjunk el. — 80 f., 1 k. 40 f. és 2 k. árban a legtöbb gyógyszerárban kapható. Főraktár: **Török József,** gyógyszerésznél **Budapest.**

Richter F. Ad. és társa,
** csász. és kir. udvari szállítók. **
Rudolstadt.

Bárány Dezső

utóda

egyedül speciálista

hegedű és vonókészítő.

Saját készítményű hegedűim!

Olasz és német hangversenyhúrok.

Mindennemű hangszerek nagy raktára

Nagyvárad, Fő-utca és Széchenyi-tér sarok

(Rimanóczy-ház.)

Árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

GRÜNFELD IGNACZ

„Magyar gázizzófény“ részvénytársaság

Képviselősege: Nagyvárad, Kert-utca 81.

Telephon 318. sz.

„AUER“-fény.

Elvállal: csillároknak adott rajz szerinti készítését és szállítását felelősség mellett, magánlakások és termek számára a legmodernebb kivitelben.

Mindennemű gázfelszereléseket a legdiszesebb előállítással. Gázizzó testeknek (harisnyák) dobozokban úgy helyben, mint vidékre szállítását.

Petroleum-lámpáknak valódi AUER-szeszégőkre való átalakítását a legújabb és javított minőségre és végre: mindennemű utcái úgy gáz-, mint szeszlámpák elkészítését és szállítását.

Miután ezen újabb szesz „Auer“-égőkért úgy a világítás, mint azok felülmúlhatatlan fényéért csak az esetben állhatok jót, ha ezekhez a

denaturált szesz nálam szereztetik be, ajánlom a két-szer finomított 96%-os szeszemet a t. érdekelt közönség szives figyelmébe; **5 liter vételnél árkedvezmény!**

28.

Teljes tisztelettel

Grünfeld Ignác.

STERN VILMOS
modern kölcsönkönyvtára.

Több ezer kötetből álló magyar, német, francia és angol művekből.

Figyelmes kiszolgálás

Olcsó előfizetési díjak, tetszés szerinti időre, úgy helyben, mint vidéken.

Nagyvárad, Nagypiac-tér,

Ováry-ház (butorizletben.)

39

Meghívó.

A „Gazdasági- és iparbank részvénytársaság“ Nagyváradon, 1902. évi február 16-án d. e. 10 órakor tartja saját üzlethelyiségében

XI. évi rendes közgyűlését,

melyre a t. részvényesek tisztelettel meghívotnak.

Tárgysorozat:

1. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság évi jelentése.
 2. Az 1901. évi mérleg előterjesztése, a tiszta nyereség mikénti felosztása felett való határozat hozatal és a felmentvény megadása.
 3. A felügyelő-bizottság díjazásának megállapítása az 1902. évre.
 4. A felügyelő-bizottság és kilencz igazgató-tanácsos választása.
- Nagyvárad, 1902. január hó 30-án.

Az igazgatóság.

Minden részvényes, ki szavazatával élni kíván, tartozik a közgyűlést megelőző nap déli 12 órájáig részvényeit az intézet pénztáránál elismervény ellenében letéteményezni. Ugyanott február hó 8-tól kezdve a zárszámadás a mérleggel együtt a t. részvényesek rendelkezésére áll.

Uj kávé és tea-üzlet!

Uj kávé és tea-üzlet!

A t. közönség szives tudomására hozom, hogy Fő-utca Bethlen-ház Kiss Dávid tőzsdéje mellett

fiumei és trieszti kávé- és tea behozatali üzletet

nyitottam és az alábbi árain tanúsága szerint, bármely külföldi áruházzal versenyképes vagyok.

1 kiló háztartási kávé 2.20 kor.

Árjegyzék:

1 kiló háztartási kávé 2.20 kor.

1 kilo Soerabaja aromaticus	4.—
4 és fél kilo postán bérmentve	17.—
1 kilo Cuba valódi válogatott nagyszerű	3.80
4 és fél kilo postán bérmentve	16.—
1 kilo Nyugat-indiai	3.—
4 és fél kilo postán bérmentve	15.—

1 kilo New Cuba	3.—
4 és fél kilo postán bérmentve	13.50
1 kilo Gyöngy Ceylon, ritka szép	4.—
4 és fél kilo postán bérmentve	17.—
1 kilo Gyöngy, nagyszerű	3.80
4 és fél kilo postán bérmentve	16.—

1 kilo Java Modjokerto, rostálva	4.40
1 kilo Java Menado	3.—
Fekete kávének:	
1 kilo Mocca Brabatos	4.40
1 kilo Mocca Hodeide	4.—

A kávék úgy az 1 kilós, mint a 4 1/4 kilós postacsomagok zsákokban és ólomzárral vannak ellátva.

Kávéküldeményekhez 1/4 kiló legzamatosabb császárkeverék mellékelhető **3 koronáért**, ezenkívül ajánlom idei termésű legjobb **Chinai, orosz, Ceylon, Java és India teáimat.**

Kiváló tisztelettel

Diósy Mihály.

1 kiló háztartási kávé 2.40 kor.

1 kiló háztartási kávé 2.40 kor.

Nagyvárad város rendőrkapitányi hivatalától.

1556—1902. sz.

Árverési hirdetés.

Nagyvárad város rendőrkapitányi hivatala mint I. foku iparhatóság közhírré teszi, hogy a Kereskedők és iparosok takaré- és hitelszövetkezete nagyvárad bej. czég Kossuth Lajos-u. zálogüzlete f. évi február hó 13-án végleg meg fog szüntetni, miért is az ott eddig visszamaradt, illetve ki nem váltott és meg nem hosszabbított zálogtárgyak f. évi február hó 13-án d. u. 3 órakor megtartandó nyilvános árverésen el fognak adni.

Ezen árverésről az érdekelt elzálogosítók oly figyelmeztetéssel értesítetnek, hogy az árverés alá kerülő zálogtárgyak tételezései a rendőrkapitányi hivatal hirdetési tábláján, valamint a zálogüzletben kifüggesztett jegyzékből megtudhatók.

Nagyvárad, 1902. január hó 28.

Fassie,
r. akapitány.

A

„Polgári takaré- és segély-szövetkezet“

folyó év elején nyitotta meg

7-ik évtársulatát,

melybe részt venni óhajtok **folyó évi április 1-ig mulasztási illeték nélkül vétetnek fel.**

A cyclus 3 évi időtartamra szól. Mindenki tetszés szerinti számban jegyezhet üzletrészeket. Egy üzletrészre hetenként 20 fillér fizetendő. A fizetések

Kedden délután 3—5-ig.

Szombaton délután 3—5-ig.

teljesíthetők.

Tagjainak adott kölcsönök után tisztán 6%-os kamatot szed.

A felszámolt évtársulat tagjai minden 20 filléres üzletrész után 2 kor. 60 fill. osztalékot kaptak.

A szövetkezetnek ez időszerint több mint 2800 sz. tagja van, 50000 üzletrészszel.

Jelentkezők mindennap felvétetnek a szövetkezet helyiségében (Kossuth Lajos-u. 4. szám).

HAZAI IPAR!**A bucsai kosárfonó és faipartelep raktára
Nagyváradon.**

Van szerencsénk a n. é. közönség szives tudomására hozni, hogy a mai kor igényeinek megfelelőleg mindenféle

dísz, pék, fűszerszállító, virág, papír, fa, ruhatartó, utazó, ételhordó, szegletes és gömbölyű hāti, palma és üveghordó kosarak. — Székfonó és spanyolnád s ebből készült legszebb kivitelű hinta, ülő, kerti, gyermekszékek, fali- és kávéházi ujságtartók, labtörők, porolók, gyermek toló- és ülőkocsik, kottatartók, szatyorok, kis és nagy seprők, suroló kefék és gyümölcskosarak stb.

melyek teljesen versenyen kívül állanak rendeztetett be és kérjük a n. érd. közönség b. pártfogását.

Minden itt fel nem sorolt cikkre megrendeléseket elfogadunk és 8 napon belül elkészítjük. **Ismét eladók árkedvezményben részesülnek.**

A Bucsai kosárfonó és faipartelep raktára

Nagyvárad, Fő-utca, Bartsch-palota.

Kettes vasalt üzleti és festőknek való létra,
fűrészpör, olcsó fabutorok kaphatók.

Legszebb kivitelű kerti és irodai berendezések.

Igen alkalmas nászajándékok.

Kitünő saját termelésű borok

kaphatók lakásomon üvegezetten a következő árban:

1. Ujbor (Nagyvárad karcos) 1 liter palaczk nélkül . . . 32 kr.
2. Ó asztali gyoroki fehér bor 1 liter » . . . 42 kr.

Finom fajborok:

3. Kadarka (szemelt vörös bor) 1 liter palaczkkal 1 frt — kr.
4. Cabernet » » 1 liter » 1 frt 10 kr.
5. Szilváni » fehér pecsenyebor 1 liter » 1 frt 10 kr.
6. Sauvignon » » csemegebör 1 liter » 1 frt 20 kr.

10 üvegen felüli megrendelést házhoz is szállítatok, 1/2 literes üvegek a 3, 4, 5, 6. sz. borokból fele árban kaphatók.

Ugyanezen borok hordóban Hl.-enként tetemesen olcsóbban számíttatnak.

Telefon-szám 406.

230—22—0

Molnár Lajos,

Schlauch-tér, 18.

Női ruha szövetekből
dus választék.**Szenzációs ujtítás!**Vászon és fehérneműek-
ből nagy raktár.**Ingyen! életnagyságu fénykép! Ingyen!**

Minden vevőnek, a ki 10 frt értékűt vásárol, bármely átadott fénykép után egy **életnagyságu** 60 cm. magas művészesen kiállított hű fényképet készít **teljesen ingyen** még akkor is, ha a bevásárlás apróbb részletekben történik. Csúpan díszes keretért (passe partou) önköltségemet 1 frt 50 krt számítok fel. Ezen életnagyságu **ingyen fényképet** magát sem képes a világ egy műintézete sem 10 frton alul elkészíteni.

Minden vevőnek, még a legkisebb bevásárlásnál is pénztáram egy fénykép bonnt szolgáltat ki, melyen a bevásárlási összeg nyugtázva lesz. A midőn ezen részletekben vásárolt összeg 10 forintot tesz ki: vagy 10 forint értékűt egyszerre vásárol, az ingyen fényképre jogosan igényt tarthat.

Tehát önként érthető, hogy minden további 10 frt értékű vásárlás egy-egy ingyen fényképre jogosít.

Életnagyságu fényképek kivitele üzletünkben láthatók.

Amerikai áruház, Nagyvárad, Fő-utca (Olaszi), Bazár (színház) épület.Női Blousokból dus
választék

Telefon 372. szám.

Női ruhákat és Blousokat
mérték után is készítünk.